

JEZYK GRECKI

Ελληνική γλώσσα

Anika Gajos

Ogólne info

Γενικές πληροφορίες

- Język indoeuropejski
 - Urzędowy w Grecji i na Cyprze (Republika Cypryjska - południowa część wyspy)
 - Starożytny język grecki → język nowogrecki
 - 4 dialekty (m. in. cypryjski – όχι, όι)
 - Grecki alfabet składa się z 24 znaków, nie jest stosowany w żadnym innym kraju, dlatego obcokrajowcy stosują transliterację (zastąpienie liter greckich ich odpowiednikami np. w alfabecie łacińskim)
-
-

Alfabet grecki

Ελληνικό αλφάβητο

Α α	Β β	Γ γ	Δ δ	Ε ε
ALPHA	BETA	GAMMA	DELTA	EPSILON
Ζ ζ	Η η	Θ θ	Ι ι	Κ κ
ZETA	ETA	THETA	IOTA	KAPPA
Λ λ	Μ μ	Ν ν	Ξ ξ	Ο ο
LAMBDA	MU	NU	XI	OMICRON
Π π	Ρ ρ	Σ σ ς	Τ τ	Υ υ
PI	RHO	SIGMA	TAU	UPSILON
Φ φ	Χ χ	Ψ ψ	Ω ω	
CHI	CHI	PSI	OMEGA	

Gramatyka

Γραμματική

- 4 przypadki
- 8 czasów
- 3 tryby (oznajmujący, łączący i rozkazujący)
- Obecność rodzajników przed rzeczownikami
- Odmiana przez rodzaje
- Zanik bezokolicznika - partykuła „να”
- Czas przyszły – partykuła „θα”, wywodzącej się od czasownika θέλω (chcieć)
-

ZNAKI DIAKRYTYCZNE

Διακριτικά σημάδια

System monotoniczny

Πάτερ ημών ο εν τοις ουρανοῖς
αγιασθήτω το ὄνομά σου·
ελθέτω η βασιλεία σου·
γενηθήτω το θέλημά σου, ὡς εν
ουρανῷ και ἐπὶ τῆς γῆς·
τον ἄρτον ημών τον επιούσιον
δος ἡμῖν σήμερον·
και ἄφες ἡμῖν τα οφειλήματα
ημών, ὡς και ἡμεῖς ἀφίεμεν τοις
οφειλέταις ημών·
και μη εισενέγκης ἡμᾶς εἰς
πειρασμόν, ἀλλὰ ρύσαι ἡμᾶς ἀπό
του πονηροῦ.
ἀμήν.

System politoniczny

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν
οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον
δὸς ἡμῖν σήμερον·
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα
ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς
ὀφειλέταις ἡμῶν·
καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς
πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ
τοῦ πονηροῦ.
ἀμήν.

Ciekawostki

Ενδιαφέροντα γεγονότα

- 5 sposobów zapisu litery „i”: ι, υ, η, οι, ει
 - Charakterystyczna wymowa głosek: β, γ, δ, θ, σ (ς)
 - Akcent: μαλακά – μαλάκα
 - „;” pełni funkcję „?” → τι κάνεις;
 - (Mimo że znak ten wygląda jak średnik, to nim nie jest – w unikodzie jest on kodowany na pozycji U+037E, natomiast średnik na pozycji U+003B)
 - Dyftongi: αι, ει, οι, υι, αυ, ευ, η
 -
 - Afereza - μου’ φερε zamiast μου έφερε (przyniósł mi)
 - Apokopa - θ’ ακούσει zamiast θα ακούσει (usłyszysz)
 -
 - Wiele polskich słów pochodzi z języka greckiego, np. agroturystyka (agros-pole), foto (zdjęcie), mega (wielki), mikro (mały)
-

Dziękuję!
Ευχαριστώ!

<https://www.powiedztopogrecku.pl/czy-grecki-jest-trudny/>
https://pl.wikipedia.org/wiki/Alfabet_grecki#Znaki_diakrytyczne
https://pl.wikipedia.org/wiki/J%C4%99zyk_nowogrecki
